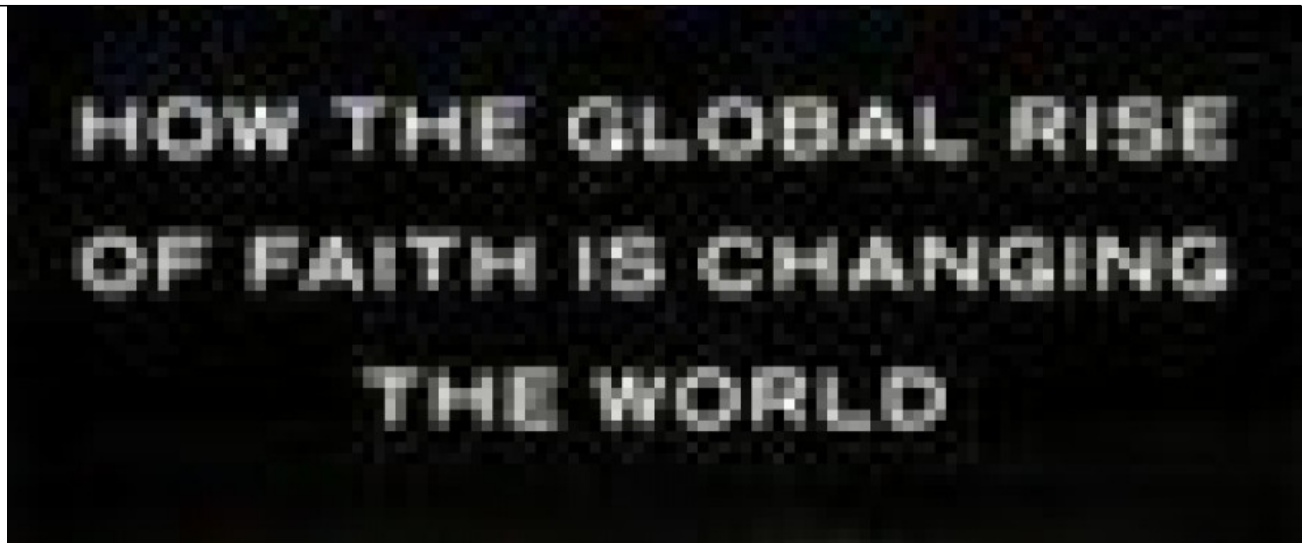

Kitekint? - Vallási reneszánsz

2010 február 17. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Miért lesz egyre több hív? a világban? Milyen úton jár Európa és Amerika? Mi köti össze a vallást és a modernséget? Miben hisznek a kínaiak?

Eljött volna az ateizmus vége?

A világ vezet? gazdasági hetilapjának - The Economist - f?szerkeszt?je és vezet? munkatársa eddigi négy kit?n? közös könyvükben a világot alakító legfontosabb er?kr?l írtak. Legújabb kötetükben a vallásról, mert korunkban a globális vallási újjászületésben látják a világunkat alakító er?t.

A felvilágosodás hatására az elmúlt kétszáz évben Európában szakadás jött létre vallás és modernség között. A francia polgárság a régi rendszer három pillérének - arisztokrácia, egyház és királyság - ledöntésével célozta meg a szabadságot és a demokráciát, ezért választani kellett hit és egyház, valamint tudomány és haladás között. Bár Einstein szerint "a tudomány csak botorkál hit nélkül, és a hit vak tudomány nélkül", az európai értelmiség jelent?s része elfogadta, hogy csak az lehet modern, aki megszabadul a vallás fogságából. Amerika másik úton indult el, mert az alapítók mélyen vallásosak voltak, és a szabadság, demokrácia és kapitalizmus megépítéséhez nem kellett ledönteni az egyház hatalmát, mert ilyen nem létezett Amerikában. Ezért ma száz francia közül csak tíz gondolja, hogy fontos a vallás, szemben 85 százalék amerikaival. Száz britb?l pedig csak hat jár rendszeresen templomba, miközben az oroszok 84 százaléka vallja hív?nek magát.

Hit, vallás és egyház globális el?retörést mutatnak. A világ négy legnagyobb vallásához - kereszténység, iszlám, buddhizmus és hinduizmus - tartozók 1900-ban az emberiség 67 százalékát tették ki, 2005-ben 73 százalékot, 2050-ben pedig 80-ra n?het a súlyuk. Bár a törzsi kis vallásokból a nagyokhoz pártolnak a hív?k, így ez is meghúzódik a négy nagy el?retörése mögött, annyi biztos, hogy a vallásosság nem gyengül, hanem er?södik. 1900-ban tízmillió keresztény volt Afrikában, ma négyszázmillió, az afrikai népesség fele. Kínában már 64 millió protestánst és 22 millió katolikust számlálnak, 2050-re Kína lehet a világ legnagyobb keresztény és muzulmán állama. A modernség és a globalizáció nem ölte meg a vallást, épp fordítva, meger?sítette. A demokrácia és a piac, valamint a technológia és az ésszer?ség összefonódott a hittel és a vallással: egymást er?sítik, ahelyett hogy gyengítenék.

Ráadásul az er?s és nem a gyenge vallások törnek el?re. Az evangélikus kereszténység északon hódít, a fundamentalista iszlám délen. A Közel-Keleten a vallást visszaszorító Nasszer, Ben-Gurion, a perzsa Pahlavi sah és a keresztény-szocialista palesztin vezet?k helyére a Hamasz, a zsidó telepesek és a cionista keresztények léptek. Atatürk országát ma vallási párt kormányozza, Irán síita iszlám állam. Mintha nem a vallás, hanem az ateizmus vége jött volna el. Jeruzsálemt?l Salt Lake Cityig - a mormonok központjáig - a demográfia az er?s vallásokat táplálja: a mélyen vallásosak el?bb házasodnak és sokkal több gyermeket vállalnak, mint a világiak, egy ortodox zsidó n? háromszor annyi gyermeket, mint egy nem vallásos. A nyugati világ liberális értelmiségét egyre inkább kínozza a gondolat: mi van akkor, ha a világi Európa, Manhattan és Harvard nem a szabály, hanem a kivétel lesz századunkban?

Talán a legérdekesebb, ami Kínában történik. Az 1982-es alkotmány öt vallást ismer el - buddhizmus, taoizmus, iszlám, protestáns és katolikus -, és a kormány er?teljesen támogatja a taoizmus és a konfuciánus eszmék terjedését. A keresztény vallások közül a protestáns er?sebb, mint a katolikus, 55 ezer hivatalos protestáns templom és közel ötezer katolikus m?ködik Kínában, továbbá az otthoni "vallási helyeket" is engedélyezik 25 f?ig. Miért hódít a kereszténység? A kínai üzletemberek egy része úgy gondolja, hogy Amerika és Európa sikere a keresztény eszméken alapszik. A vallás a siker igazi forrása, mert erkölcsi alapot ad a pénzügyi emelkedésnek, és közösséget teremt a magányos egyénekb?l.

Igazuk is van.

Matolcsy György, hetivalasz.hu

Ajánló